

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[94-14/25]-503

Tarih : 15/05/2015

Konu: Temettülerde Gelir Vergisi tevkifatının hangi tarihte yapılması gerektiği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan ve sermayesinin tamamı Hazine Müsteşarlığına ait olan kuruluşunuz tarafından anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin kar dağıtımına ilişkin maddesine istinaden her yıl itibarıyla gerçekleşen dönem net kârının Hazine Müsteşarlığına temettü olarak aktarıldığı, 2013 yılı kârından doğan ve 2014 yılında ödenecek olan temettüye ilişkin ödeme takviminin anılan Müsteşarlıkça Mayıs 2014 tarihli yazı ile bildirildiği, söz konusu takvimde 2013 yılı net temettü ödemelerinin Ağustos 2014 tarihinden başlamak üzere beş taksitte yapılmasının istenildiği belirtilerek ödenecek temettü üzerindengeler vergisi tevkifatının hangi tarihte yapılması gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmü yer almakta olup maddede belirtilen kişi ve kurumların bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilmiştir.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (6/b-i) bendinde de tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmış olup söz konusu tevkifat oranı, 2009/14592 sayılı BKK ile 03.02.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere %15 olarak belirlenmiştir. Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında vergiyi doğuran olay gelirin elde edilmesiyle gerçekleşmekte olup, gelirin elde edilmesi ticari ve zirai kazançlarda tahakkuk esasına, serbest meslek kazancı ve gayrimenkul sermaye iradında tahsil esasına, menkul sermaye iratları ile ücret gelirlerinde ise hukuki ve ekonomik tasarrufun gerçekleşmesine bağlanmıştır.

Menkul sermaye iratları açısından vergiyi doğuran olay niteliğinde olan hukuki ve ekonomik tasarrufun gerçekleşmesinde, gelirin sahibi tarafından talep edilebilir hale gelmesi anlamına gelen hukuki tasarruf aşaması, gelirin istendiği anda sahibine ödenecek hale gelmesi anlamına gelen

ekonomik tasarruf aşamasınca izlenmekte olup, söz konusu menkul sermaye iradı gelirinin fiilen tahsil edilip edilmemesi gelirin elde edilmesine etki etmemektedir.

Diğer yandan Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinde;

"1. Teşekküller ve müesseseler yıllık karlarının % 20'sini nominal sermayelerinin tamamına ulaşıncaya kadar birinci tertip yedek akçe olarak ayırırlar. Bankalar Kanununa tabi iktisadi devlet teşekkülleri, Bankalar Kanununda .ng.rülen yedek akçeleri de ayrıca ayırırlar.

2. Teşekküller ve müesseseler birinci fıkrada belirtilen olağan yedek akçeler ile vergi ve diğer kanuni yükümlülükler ayrıldıktan sonra kalan karın % 20'sini nominal sermayenin tamamına ulaşıncaya kadar ikinci tertip olağan yedek akçe olarak ayırırlar. Nominal sermayenin tamamına ulaştıktan sonra % 10 oranında yedek akçe ayrılmasına devam olunur.

3. Teşekkül ve müesseselerde kardan varsa geçmiş yıl zararları mahsup edilir.

4. Yukarıdaki indirimler yapıldıktan sonra kalan kâr, müesseselerde teşekküle, teşekküllerde ise Hazineye devredilir."

hükmü yer almıştır.

Buna göre, kar payı dağıtımına ilişkin yazı her ne kadar 12.05.2014 tarihinde Genel Müdürlüğünüze gönderilmiş olsa da kar payı dağıtımı yapılacak tarihler ayrıca belirtilmiş olduğundan bu tarihte Hazine Müsteşarlığına nakden veya hesaben kar payı ödemesi yapılmamış olması halinde tevkifat da yapılmayacaktır.

Dolayısıyla, hukuki ve ekonomik tasarrufun gerçekleştiği başka bir deyişle Hazine Müsteşarlığı tarafından söz konusu temettülerin talep edilebilir hale geldiği tarih itibarıyla Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6/b-i) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.